

IB DİPLOMA PROGRAMI AKADEMİK DÜRÜSTLÜK POLİTİKASI

A- GİRİŞ

FMV Işık Okullarının temel prensibi “iyi insan yetiştirmek”tir. Bu ilkedan hareketle Uluslararası Bakalorya Öğrenen Profilinde de belirtilmiş özellikleri tüm öğrenenlere kazandırmayı hedefler. Bu özellikler şunlardır:

- Etik değerleri benimsemek;
- Bilgiye ve emeğe saygılı olmak,
- Sorumluluk sahibi olmak;
- Eleştirel düşünme, araştırma, özyönetim, iletişim ve sosyal becerilere sahip olmak,
- Risk alabilen, dengeli, açık fikirli, duyarlı, iletişim kurabilen, bilgili, düşünen, araştıran, yansıtan ve ilkelik olmak

1

Bu özellikler ve temel prensibimiz doğrultusunda tüm okul toplumumuz, akademik dürüstlüğe uygun davranışlar sergilemeyi hedefler. Aşağıda belirtilen uygulamalar, Feyziye Mektepleri Vakfı Işık Okullarının Erenköy Lisesi’nde geçerli sayılacaktır. Bu uygulamalarla öğrencilerimizin yaşamları boyunca akademik dürüstlük ilkeleri doğrultusunda davranmaları amaçlanmaktadır.

Okul olarak görevimiz öğrencilerimize başkalarının çalışmalarından faydalanmanın ne anlama geldiğini ve yanlış kullanımından nasıl kaçınılabileceğini adım adım anlatmaktır.

AKADEMİK DÜRÜSTLÜK NEDİR?

Akademik dürüstlüğün temelinde, entelektüel ve yaratıcı ifadelerin tüm biçimleri yatmaktadır. Akademik dürüstlük öğrencinin bireysel, orijinal fikir ve buluşlarına dayanır. Öğretmenler, okul idaresi, öğrenciler ve veliler, öğrencilerin artan bilgilerini ve becerilerini özgün bir biçimde yansıtabilecekleri bir ortamı sağlamayı hedefler.

Akademik dürüstlük; bireysel dürüstlüğü, öğrenme ve öğretmedeki doğru uygulamaları ve değerlendirmedeki objektifliği yansıtan bir değerler bütünüdür. Bu değerler bütünü; akran baskısı, aile beklentileri, rol modelleri ve öğrenilmiş becerileri kapsayan çeşitli faktörlerden etkilenmemelidir.

Akademik alanda hile yapmanın yanlışlığı ve akademik dürüstlüğün önemi; öğrencilere, velilere ve tüm okul çevresine dürüst ve düzgün yürütülen akademik çalışmaların kişiye sağladığı yararlar bakımından anlatılmalıdır

B- BAZI ÖNEMLİ KAVRAMLAR

Fikri mülkiyet, bir kişi ya da kuruma ait olan düşünsel üründür. Ulusal ve uluslararası kanunlarla güvence altına alınmış her türlü yayın, edebi ve sanat eserleri fikri mülkiyet kapsamındadır.

Telif hakkı, kişinin her türlü fikri emeği ile meydana getirdiği ürünler üzerinde hukuken sağlanan haklardır. Telif hakkı kapsamındaki eserlerin izinsiz kullanımı, yeniden dağıtımı, görüntülenmesi ya da eser içindeki bilginin yayılması ya da benzer çalışmalar türetilmesi ihlale girer.

Kaynak gösterme, kullanılan herhangi bir fikir veya çalışmanın kime ait olduğunu bildirmektir. Alıntı yapılan ya da atıfta bulunulan içerik ister özgün haliyle ister anlatımı değiştirilerek aktarılsın metin içinde kaynağa gönderme yapılması gerekmektedir. Hangi biçimde olursa olsun bilgi ileten kişi bilginin kaynağını gösterme sorumluluğunu taşımaktadır. Çalışmanın sonunda yer alan “Kaynakça” kısmı, kaynak gösterme konusunda yeterli değildir. Çalışmanızda yer alan bilgilerin, alıntı yaparak ve atıfta bulunarak metin içinde de gösterilmesi gerekmektedir. Bu durumda kaynak gösterme; **alıntı yapma, atıfta bulunma ve kaynakça oluşturmayı kapsamaktadır.**

Neden kaynak göstermeliyiz?

1. Bir düşüncenin kime ait olduğunu göstermek için. Kaymak göstermek bir dürüstlük göstergesidir. Çığır açan yeni bir düşünce ya da buluşun sahibi bir mühendis, bir mucit ya da bir düşünür olduğunuzu farz edin. İki ay sonra sizin fikir ya da buluşlarınızı kullanan bir makale okuyorsunuz ve makale yazarı bunların size ait olduğunu belirtmiyor bile. Kızmaz mıydınız? Başka bir öğrenci kendi çalışması için sizin fikirlerinizi kullansa, kızmaz mısınız? Bu yüzden, akademik yazılarda, fikirleri almış olduğunuz kaynakları göstermek, bu fikirleri üretmiş yazarlara karşı bir dürüstlük ve nezaket göstergesidir.

2. Ayrıntılı bir çalışma yapmış olduğunuzu öğretmeninizi belgelemek için. Atıf yaptığınızda, doğru kaynağı bulduğunuzu ve bunu okuyarak fikirlerinizi geliştirmiş olduğunuzu öğretmeninize göstermiş olursunuz.

3. Yazının bütünü içerisindeki fikirlerden hangilerinin size ait olduğunu göstermek için. Atıf yaparsanız, öğretmeniniz konu hakkında okuyarak edinmiş olduğunuz fikirler ile sizin kendi geliştirdiğiniz fikirleri ayırt edebilir.

4. Konu ile ilgili kaynakları okul toplumuyla paylaşmak için. Atıflar, okuyucuya şu mesajı verir: Bunlar benim kullanmış olduğum kaynaklardır; ilgileniyorsanız bunlardan siz de yararlanabilirsiniz. Akademik yazılarda belirtilen her kaynak, okuyucuların daha fazla öğrenmelerini ve kullanmış olduğunuz kaynaklardan yararlanmalarını sağlamak için fırsattır.

5. Sizin yetenekli ve sorumluluklarının bilincinde bir öğrenci olduğunuzu kanıtlamak için.

Nasıl kaynak gösteririz?

Kaynak göstermenin farklı yöntemleri vardır. Okulumuz MLA yöntemini tercih etmektedir. Aşağıdaki linkten, MLA'ya göre kaynak gösterme yöntemlerine ulaşabilirsiniz.

Özgünlük, ilk kez yapılmış olmak, kopya olmamak, başkasına benzememek, orijinal olmak anlamına gelir. **Özgün bir çalışma**, öğrencinin bireysel, orijinal fikirleri ve araştırma sonuçları üzerine kurulmuştur. Bu nedenle yazılı ya da sözlü bütün ödevler öğrencinin kendi dilini ve ifadesini içermelidir. Alıntı yapıldığında, yorumlama şeklinde kaynaklar kullanıldığında ya da atıfta bulunulduğunda bu kaynaklar tamamıyla ve doğru bir şekilde belirtilmelidir.

İntihal (Aşırma), bir başkasının fikirlerini ya da çalışmalarını atıfta bulunmadan kendisininmiş gibi sunmaktır. Bu fikirleri ya da çalışmaları kendi kelimeleriyle yeniden yazıp kaynak göstermemek de intihal sayılır. İntihal tüm yayın ve yayım biçimleriyle yapılabilir. Öğrenci, internetten de herhangi bir alıntı yaparken (çizimler, resimler, fotoğraflar, haritalar, grafikler vb.) kaynak göstermek durumundadır.

Kopya çekme, bir başka kaynak veya bir başka kişinin sınav kâğıdından, ödevinden, projesinden ve benzerinden bilgi sağlanmasıdır. **Çoğaltma**, öğrencinin aynı ödevi, aynı ödevin bir kısmını ya da benzerini başka bir çalışmada kullanmasıdır.

Göz yumma (danışıklık/işbirliği), bir başka öğrencinin akademik dürüstlüğe aykırı davranışını desteklemektir. Öğrencinin bireysel olarak sorumlu olduğu bir akademik çalışmadan başkasının kopya çekmesi ya da bu çalışmayı kendisininmiş gibi göstermesine izin vermesi göz yummaya (danışıklık ya da işbirliğine) örnektir.

C- AKADEMİK DÜRÜSTLÜK ÇERÇEVESİNDE ÜZERİMİZE DÜŞEN SORUMLULUKLAR

Akademik dürüstlüğü benimsemiş bir öğrenci,

- A. Sınav esnasında kopya çekme teşebbüsünde bulunmaz ve kopya çekilmesine göz yummaz.
- B. Sınav esnasında kendi kâğıdını başka öğrencilere göstermez.
- C. Sınav düzenini bozarsa bir başka öğrencinin haklarını ihlal edeceğini bilir ve bundan kaçınır.
- D. Sınav sorularını edinmeye veya öğrenmeye yönelik girişimde bulunmaz.
- E. Başarı durumlarını gösteren bilgisayar ve internet üzerinden erişim sağlanan sistem kayıtlarını değiştirmeye çalışmaz.
- F. Hiçbir koşulda, değerlendirilmiş sınav kâğıtlarının üzerinde oynama yapmaz.
- G. Ev ödevleri veya projelerde ulaştığı verileri danışmanın izni olmadıkça başkalarıyla paylaşmaz.
- H. Ev ödevlerini ve projeleri başkalarına yaptırmaz, başka birinin ödevini yapmaz.
- İ. Sınıf içinde diğer öğrencilerin öğrenim özgürlüğü olduğunu bilerek ders ortamını bozmaya çalışmaz.
- J. Bir başka eserden kaynak göstermeden alıntı yapmaz.
- K. İnternet sitelerinden veya kitaplardan aldığı resimler, fotoğraflar, video görüntüleri, haritalar gibi görsel malzemelerin hepsi için kaynak gösterir.
- L. Grup çalışmasına izin verilen durumlarda çalışmanın sonunda ürününü bireysel çalışmada olduğu gibi kendi cümleleriyle ve özgün bir biçimde sunar.
- M. Bir başka öğrencinin malzemelerini, ürünlerini veya o üründen kısımları kendi ürünüymiş gibi sunmaz.
- N. Kullanımına izin verilmeyen bir malzemeyi (hesap makinesi gibi) kullanarak kendisine haksız kazanç sağlamaz.
- O. Bir başka eserde ortaya konmuş düşünceleri kendi cümleleriyle yeniden ifade edip bu düşünceleri kendisininmiş gibi göstermez.

- P. Akademik çalışmalarında edindiği bilgileri çarpıtmaz, okul toplumunu çıkarları doğrultusunda yanlış yönlendirebilecek taraflı tutum ve davranışlardan kaçınır.
- R. Kütüphane kaynaklarına başkalarının araştırma yapmasını engelleyecek biçimde zarar vermez.

Akademik Dürüstlüğü Benimsemiş Bir Öğretmen,

- A. Okulun akademik dürüstlük politikasını benimser ve destekler.
- B. Tüm öğrencileri akademik dürüstlük konusunda bilgilendirir ve teşvik eder.
- C. Çalışmaları ve değerlendirmeleri esnasında hiçbir önyargıya sahip değildir ve yargılayıcı olmaktan kaçınır.
- D. Öğrencilerin başarı değerlendirmelerinde somut ölçütler belirler ve bu ölçütler hakkında öğrenciyi bilgilendirir.
- E. Öğrencinin de öz değerlendirme yapmasına olanak sağlar.
- F. Her öğrenciyeye eşit davranır.
- G. Öğrencileri araştırmalar sırasında doğru yönlendirme sorumluluğuna sahiptir.
- H. Öğrencilere verilen araştırma ödevlerinin tüm aşamalarında öğrenciyle tüm önemli noktaları açıkça tartışır.
- İ. Tüm eğitim materyalleri, başarı değerlendirmeleri ve görüşmeler için öğrencilere eşit erişim imkanı sağlar.
- J. Öğrencilerin akademik çalışmalar esnasında yaşadığı zorlukları onlarla konuşmaktan kaçınmaz, onlara karşı açık ve teşvik edici bir tutum sergiler.
- K. Sınav ortamını akademik dürüstlüğe uygun şekilde düzenler.
- L. Sınavları zamanında başlatır ve bitirir.
- M. Sınavlardan önce veya sınav esnasında öğrenciler arasında eşitsizlik yaratacak bilgileri vermekten kaçınır.
- N. Sınavın tüm aşamaları boyunca sınav evrakının güvenliğini sağlamakla yükümlüdür.
- O. Sınav kâğıtlarını dikkat ve özenle doğru okur, öğrencilere dağıtır ve yanlış okumalar dışında herhangi bir nedenden dolayı sınav sonuçlarında değişiklik yapmaz.
- P. Özgün düşünce ve yaratıcılığa imkân sağlayacak ödevler verir.
- R. Her yıl için ödev konularını ve sınav sorularını günceller.
- S. Herhangi bir öğrencinin ödevini veya projesini onun yerine yapmaz.
- Ş. Akademik dürüstlüğün ihlal edildiğinden şüpheleniyorsa somut delillere ulaşması gerektiğini bilir ve bu konuda gereken prosedürleri uygulamaktan çekinmez.

Akademik Dürüstlüğü Benimsemiş Bir Okul,

- A. Akademik dürüstlük politikasının okulun tüm birimlerinde uygulanmasını sağlar, okul toplumunu bu kurallar hakkında bilgilendirir.
- B. Akademik dürüstlük politikasının benimsenmesi için eğitici-öğretici çalışmalar yapar ve etkinlikler düzenler.
- C. Akademik dürüstlüğün ihlali halinde öğrencilerin, öğretmenlerin ve danışmanların karşı karşıya kalacağı durumları açıkça belirler ve onları bu konu hakkında bilgilendirir.
- D. Akademik dürüstlüğün sağlanması ve olası intihalleri araştırmak için gerekli bilgisayar programlarını danışmanların ve öğretmenlerin hizmetine açar.
- E. Araştırma teknikleri ve bilimsel yazı yazma hakkında öğrencilere gerekli eğitimleri ve ilgili kılavuzları verir.
- F. Akademik dürüstlüğün ihlali halinde yaptırımları devreye sokmak için somut delillere göre hareket eder.
- G. Akademik dürüstlüğün ihlali halinde önceden belirlenmiş ve öğrencinin de üzerinde bilgi sahibi olduğu yaptırımları uygular.

Akademik Dürüstlüğü Benimsemiş Veli,

- A. Okulun akademik dürüstlük politikasını benimser ve destekler.
- B. Öğrenciyi akademik dürüstlüğe aykırı davranışı konusunda desteklemez.
- C. Akademik dürüstlüğün ihlali halinde uygulanacak yaptırımlar konusunda okul ile işbirliği içinde olur.
- D. Öğrencinin her türlü çalışmasını akademik dürüstlük çerçevesinde yapmasını destekler ve buna imkân sağlar.

D- AKADEMİK DÜRÜSTLÜĞÜN YAYGINLAŞTIRILMASI

Okul toplumunda akademik dürüstlüğün benimsenmesi ve yaygınlaştırılması için düzenli olarak öğretmen ve öğrencilere eğitimler verilecek, ders içi ve ders dışı yapılacak çeşitli etkinlikler düzenlenecektir. Eğitimler kaynak gösterme, alıntılama yöntemleri, sınavda uyulması gereken kurallar, ödev hazırlarken dikkat edilmesi gerekenler, internet siteleri ve sosyal medya üzerinden alınan bilgilerin nasıl kullanılabileceği, kütüphane kullanımı, araştırma teknikleri, zaman ve stres yönetimi veli oryantasyonları gibi konularda planlanması düşünülmektedir. Bu amaçla her sene 2. Dönemin ikinci haftası okulumuzda akademik dürüstlük haftası olarak kutlanacaktır. Hafta boyunca söyleşiler, ders içi etkinlikler düzenlenecektir.

5

E- AKADEMİK DÜRÜSTLÜĞE AYKIRI DAVRANIŞLARDA UYGULANACAKLAR

1. Öncelikle, öğretmen bu durumu öğrenciyle görüşerek öğrenciden açıklama yapmasını bekler.
2. Daha sonra akademik dürüstlüğe aykırı davranışta bulunduğu belirlenen öğrencinin çalışması değerlendirilmez ve çalışmayı tekrar yapması istenir. Aynı davranışı tekrar ederse çalışma notu olarak sıfır "0" verilir.
3. Yazılı sınavlarda akademik dürüstlüğe aykırı davranırsa öğrencinin notu sıfır "0"dır.
4. Gerek ev çalışmaları, proje ve sunumlarda gerekse yazılı sınavlarda akademik dürüstlüğe aykırı davranan öğrencinin ailesine haber verilir.
5. Akademik dürüstlüğe aykırı davranan öğrenci aynı akademik yıl içinde okul ya da sınıfını temsil etme hakkını kaybeder.
6. Tüm bunların yanı sıra MEB'in "Okul Ödül ve Disiplin Yönetmeliği" hükümleri de geçerlidir.
7. Öğrenci, aynı akademik yıl içerisinde akademik dürüstlüğe aykırı davranışı iki kez tekrarlırsa o yıl için ödüllendirilmez.
8. Öğrenci, aynı akademik yıl içerisinde akademik dürüstlüğe aykırı davranışı iki kez tekrarlırsa o yıl için referans mektubu verilmez.

9. Uluslararası Bakalorya öğrencilerinin akademik dürüstlüğe aykırı davranışları konusunda ayrıca IB yaptırımları da uygulanır.

KAYNAKÇA

- 1- *Teaching Resource Guide*.1996. Instructional Resources Center, University of California. Baskı.
- 2- Rhoten, Sandy. (1999). *Teaching Nuggets*. 1999. Los Angeles: Center for Excellence in Teaching, University of Southern California.Baskı.
- 3- “Center for Excellent Teaching” . *Academic Honesty* .24 Ocak 2012
http://cet.usc.edu/resources/teaching_learning/docs/teaching_nuggets_docs/5.1_Academic_Honesty.pdf
- 4- “*Academic Instructional Information*”. Georgia State University . 30 Ocak.2012. Web.
<http://www2.gsu.edu/~wwwfhb/sec409.html>
- 5- “Academic Honesty Policy”.Elthorne Park High School . 13 Aralık 2012. Web.
<http://www.epps.ealing.sch.uk/doclib/121846-academichonestypolicy.pdf>
- 6- “*Academic Honesty*”. IBO. 24 Aralık 2012. Web.
http://occ.ibo.org/ibis/documents/general/specific_interest/malpractice/g_0_malpr_sup_0_707_1_e.pdf
- 7- “*Academic Honesty at YIS*” . Yokohoma International School. 15 Aralık 2012.Web.
- 8- http://www.yis.ac.jp/uploaded/Library_New_Titles/Academic_Honesty_Guidelines_YIS.pdf
- 9- “Policy on Academic Integrity” . *The Center for Professional and Personal Ethics*. 24 Ocak 2012. Web.
http://ethics.cmich.edu/ACADEMIC_INTEGRITY_POLICY.pdf
- 10- “Secondary School Academic Honesty Policy “. International School Moshi.20 Aralık 2012.Web.
<http://www.ismoshi.org/achonesty.pdf>